

بنیاد آموزشی

سال یازدهم ریاضی

۱۴۰۴ مرداد ۳۱

نقد سوال

تعداد کل سوالات جهت پاسخ‌گویی: ۷۰ سوال نکاه به گذشته (اجباری) + ۶۰ سوال نکاه به آینده (انتخابی)

مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۹۵ دقیقه سوالات نکاه به گذشته (اجباری) + ۸۰ دقیقه سوالات نکاه به آینده (انتخابی)

عنوان	نکاهه گذشته (جباری)	نکاهه آینده (انتخابی)
نام درس		
ریاضی (۱)		
هندسه (۱)		
فیزیک (۱)		
شیمی (۱)	طراحی آشنا	طراحی آشنا
مجموع	۷۰	۷۰
حسابان (۱)	طراحی آشنا	طراحی آشنا
هندسه (۲)	۱۰	۱۰
فیزیک (۲)	۱۰	۱۰
شیمی (۲)	طراحی آشنا	طراحی آشنا
مجموع	۶۰	۶۰
جمع کل	۱۳۰	۱۳۰

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

پدیدآورندگان آزمون ۳۱ مرداد

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام طراحان	نام درس
امیر زرآندوز - میلاد منصوری - امیر محمدیان - اسماعیل میرزایی - محمد توکلی - مصطفی بهنام مقدم - حمید علیزاده - احمد مهرابی - عاطفه خان محمدی - سهند ولی زاده - مهدی ملارمیانی - مجتبی نادری - علی آزاد - کیانوش شهریاری - وحید راحتی - پویک اسلامی - نسترن صمدی - امیر هوشنگ خمسه	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
امیرحسین ابو محبوب - محمدابراهیم گیتی زاده - مهدی نیکزاد - محسن محمد کریمی - امیر محمد کریمی - محمد خندان - علی ایمانی - رضا سیدنگفی - جواد حاتمی - محمدابراهیم توزنده جانی - احسان خیراللهی - شیان عباچی - حامد یحیی اوغلی - سارا خسروی - میثم بهرامی جویا - رضا عباسی اصل	هندسه (۱) و (۲)
حمید زرین کفش - کیانوش شهریاری - فرشاد لطف الله زاده - امیر محمودی انزابی - حسین مخدومی - اسعد حاجی زاده - شیلا شیرزادی - میثم دشتیان - خسرو ارغوانی فرد - مصطفی کیانی - پوریا علاقه مند - علیرضا جباری - زهره رامشیانی - سیدعلی میرنوری - دانیال راستی - فرشید کارخانه - ناصر امیدوار - مهران اسماعیلی - مسعود قره خانی - بهنام دیباچی اصل - سینا عزیزی - معصومه افضلی - سینا صالحی - عبدالرضا امینی نسب - امید خالدی	فیزیک (۱) و (۲)
ایمان حسین نژاد - امیر حاتمیان - دلناها محمودی - رسول عابدینی زواره - رضا سلیمانی - سید علیرضا سیدی حلاج - ارزنگ خانلری - عباس هنرجو - جعفر پازوکی - علیرضا بیانی - هادی مهدی زاده - آرمان قتوانی - علی جعفری	شیمی (۱) و (۲)

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

مسئول درس مستندسازی	گروه ویراستاری	گزینشگر و مسئول درس	نام درس
سمیه اسکندری	گروه مستندسازی: مصصومه صنعت کار - سیداحسان میرزینی - سجاد سلیمانی	مهدی ملارمیانی	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
سجاد سلیمانی	سپهر متولیان - محمد حسام رجبی - سجاد محمد نژاد - مهدی بحر کاظمی	امیر محمد کریمی	هندسه (۱) و (۲)
علیرضا همایون خواه	حسین بصیر ترکیبی - باک اسلامی گروه مستندسازی: سجاد بهارلویی - ابراهیم نوری	سینا صالحی	فیزیک (۱) و (۲)
سمیه اسکندری	پویا رستگاری - احسان پنجه شاهی - آرش ظرفی گروه مستندسازی: محسن دستجردی - عرفان قره مشک	ایمان حسین نژاد	شیمی (۱) و (۲)

گروه فنی و تولید

بابک اسلامی	مدیر گروه
لیلا نورانی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محبیا اصغری / مسئول دفترچه: سجاد سلیمانی	مستندسازی و مطابقت با معمولات
فاطمه علی یاری	حروف تکاری و صفحه آرایی
حمید محمدی	ناظارت چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۳۰ دقیقه

ریاضی (۱)

معادله‌ها و نامعادله‌ها

تابع

 آن-داننه و برد توابع
 مفهوم تابع و بازنمایی‌های
 صفحه‌های ۶۹ تا ۱۰۸

- ۱- اگر $x = 2$ ریشه مضاعف معادله $-mx^2 - (m^2 + 3)x + 12 = 0$ باشد، مجموعه مقادیر قابل قبول برای m کدام است؟

$$\{-3, 1\} \quad (2)$$

$$\{-3\} \quad (1)$$

$$\{-3, 2\} \quad (4)$$

$$\{1, -2\} \quad (3)$$

- ۲- جواب بزرگ‌تر معادله $x^2 - 8x + 7 = 0$ ، دو برابر جواب بزرگ‌تر معادله $x^2 - ax + \frac{a}{4} = 0$ است. جواب کوچک‌تر معادله اول چند برابر

جواب کوچک‌تر معادله دوم است؟

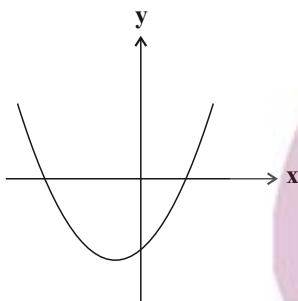
$$\frac{1}{4} \quad (4)$$

$$\frac{1}{2} \quad (3)$$

$$\frac{1}{3} \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

- ۳- در مورد سهمی شکل زیر، با ضابطه $y = ax^2 + bx - c$ چه تعداد از موارد داده شده، همواره برقرار است؟

$$3 \quad (2)$$

$$4 \quad (4)$$

الف) $ac < 0$ ب) $a - c > 0$ پ) $\frac{b}{c} < 0$ ت) $a^b > 0$

$$1 \quad (1)$$

$$2 \quad (3)$$

ایران ۱۰۰
توشه‌ای برای واقعیت

- ۴- اگر نمودار سهمی $y = mx^2 - 5x + 1$ ، همواره بالای خط $y = mx - 2$ باشد، حدود m کدام است؟

$$m < -11 \text{ یا } m > 1 \quad (2)$$

$$-11 < m < 1 \quad (1)$$

$$m < -11 \text{ یا } m > 11 \quad (4)$$

$$1 < m < 11 \quad (3)$$

- ۵- مجموعه جواب نامعادله $\left| \frac{x-1}{2} - 1 \right| \geq 5$ کدام است؟

$$[-13, 7] \quad (2)$$

$$[-7, 13] \quad (1)$$

$$\mathbb{R} - (-7, 13) \quad (4)$$

$$\mathbb{R} - (-13, 7) \quad (3)$$

۶- رأس‌های دو سهمی $y = (k+1)x^3 + x + c$ و $y = x^3 - 4x + 5$ کدام است؟

$$-\frac{3}{4} \quad (۲)$$

$$\frac{3}{4} \quad (۱)$$

$$-\frac{5}{4} \quad (۴)$$

$$\frac{5}{4} \quad (۳)$$

۷- اگر جدول تعیین علامت عبارت $P(x) = (x^3 - 8x + a) \cdot (-x^3 - 2x + b)$ کدام است؟

x	-1	4
$P(x)$	-	-

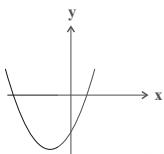
$$2 \quad (۲)$$

$$-2 \quad (۱)$$

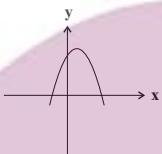
$$16 \quad (۴)$$

$$-16 \quad (۳)$$

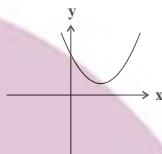
۸- از نمودارهای داده شده، چند نمودار می‌تواند نمودار سهمی $y = ax^3 + bx + c$ باشد؟

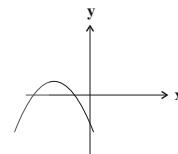
(ت)

(ب)

(ب)

(الف)

$$3 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۴)$$

$$4 \quad (۱)$$

$$2 \quad (۳)$$

۹- بزرگ‌ترین بازه‌ای که عبارت $P(x) = \frac{(9x^3 - 6x + 1)(1 - 4x^3)}{(x+1)^3}$ نامنفی باشد، به صورت بازه $[a, b]$ است. در این صورت $a - b$ کدام است؟

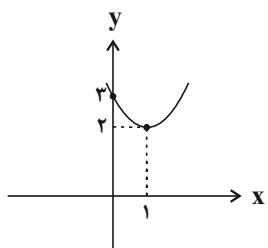
$$\frac{1}{6} \quad (۲)$$

$$1 \quad (۴)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۳)$$

۱۰- نمودار سهمی $y = a(2x - b)^3 + c$ ، به صورت شکل زیر است. حاصل abc کدام است؟

$$4 \quad (۱)$$

$$3 \quad (۲)$$

$$6 \quad (۳)$$

$$1 \quad (۴)$$

۱۱- اگر مجموعه جواب نامعادله $| \frac{4x-1}{2} - 2 | \leq 3$ باشد، حاصل $n - m$ کدام است؟

۱۲) ۲

۷) ۱

۱۴) ۴

۳) ۳

۱۲- به ازای $a < m < b$ ، عبارت $mx^3 + 6x^2 - 2mx + 25$ همواره مثبت و عبارت $4x^3 - 2mx + 8$ همواره منفی است. بیشترین مقدار $b - a$ کدام است؟

۹) ۲

۱) ۱

۲) ۴

۱۰) ۳

۱۳- چه تعداد از روابط زیر، تابع است؟

الف) رابطه‌ای که به مساحت یک مربع، ضلع مربع را نسبت می‌دهد.

ب) رابطه‌ای که به هر سه‌می رأس آن را نسبت می‌دهد.

پ) رابطه‌ای که به هر عدد طبیعی، ریشه چهارم آن را نسبت می‌دهد.

۲) ۲

۳) ۱

۴) صفر

۱) ۳

۱۴- به ازای کدام مقدار b ، رابطه $f = \{(-2, b), (3, b^2), (-3, b), (b, b-1), (3, b+2)\}$ تابع است؟

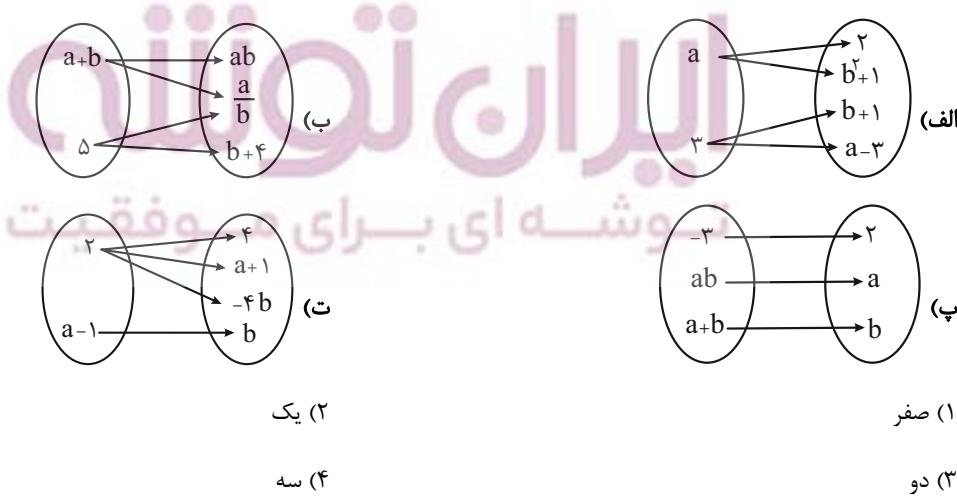
-۱) فقط

۲) فقط

-۱ و ۲)

۳) هیچ مقدار

۱۵- به ازای $a = 3$ و $b = -1$ ، چه تعداد از نمودارهای پیکانی زیر، تابع است؟

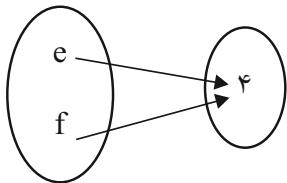
۲) یک

۱) صفر

۴) سه

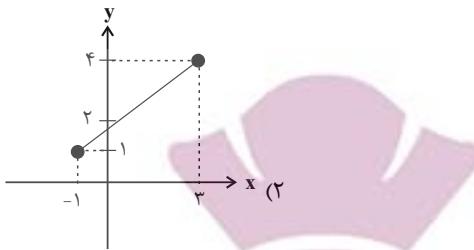
۳) دو

۱۶- نمودار پیکانی تابع $g = \{(2a, 4c), (c+2, a)\}$ مطابق شکل زیر است. مقدار $e + f$ کدام است؟

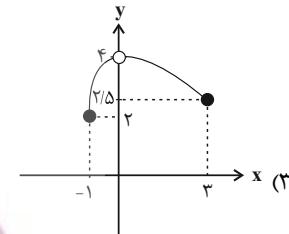
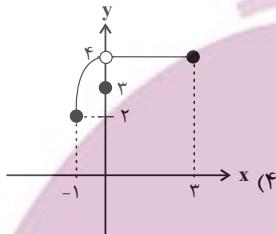

- ۱۰ (۱)
۱۲ (۲)
۱۳ (۳)
۱۱ (۴)

۱۷- کدام یک از توابع زیر، دارای دامنه $[-1, 3]$ و برد $[2, 4]$ می‌باشد؟

$$f = \{(-1, 2), (3, 4)\} \quad (۱)$$

۱۸- در تابع خطی $y = mx + a - 3$ که $m > 1$ است، دامنه $[-2a+1, a+1]$ و برد $[1, 4]$ را با کدام خط $x=1$ عرض قطع می‌کند؟

- $\frac{11}{15}$ (۲)
 $-\frac{2}{5}$ (۴)
 $\frac{7}{3}$ (۱)
 -3 (۳)

۱۹- اگر زوج‌های مرتب $(\frac{x}{y}, x^2 + y)$ و $(x - 3y, 2x + y)$ یکسان باشند، زوج مرتب $(x - y, y + x)$ برابر با کدام گزینه است؟

$$(4xy, x - y) \quad (۲) \quad (3x^2 - 5y - 1, 3y) \quad (۱)$$

$$(2x^2, \frac{y^2}{x}) \quad (۴) \quad (x - y, y + x) \quad (۳)$$

۲۰- اگر دامنه یک تابع خطی، $\{2, 4, 1\} = R$ باشد، با افزودن دو واحد به هر عضو دامنه، مجموع اعضای برد چند واحد می‌شود؟

- ۵ (۲)
-۱۹ (۴)
۸ (۱)
-۱ (۳)

۱۵ دقیقه

هندسه (۱) - نکاه به گذشته

هندسه (۱)

قضیهٔ فالس، تشابه و کاربردهای آن

(کاربردی‌ای از قضیهٔ فالس و تشابه مثلاً‌ها)

چندضلعی‌ها (چندضلعی‌ها و ویژگی‌هایی از آن‌ها)

صفحه‌های ۴۵ تا ۶۴

۲۱- مساحت یک شش ضلعی منتظم $\frac{16}{25}$ مساحت شش ضلعی منتظم دیگری است. اگر محیط شش

ضلعی بزرگ‌تر برابر ۷۵ باشد، محیط شش ضلعی دیگر کدام است؟

۴۰ (۲)

۲۴ (۱)

۶۰ (۴)

۴۸ (۳)

۲۲- طول‌های دو قطر چهارضلعی محدب ABCD باهم مساوی‌اند. نقاط وسط اضلاع این چهارضلعی را به طور متوالی بهم وصل

می‌کنیم. چهارضلعی حاصل کدام است؟

۲) مستطیل

۱) لوزی

۴) ذوزنقهٔ متساوی‌الساقین

۳) مربع

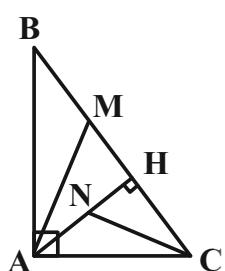
۲۳- اگر تعداد قطرهای یک n ضلعی محدب، دو برابر مجموع تعداد قطرها و اضلاع یک $(n+1)$ ضلعی محدب باشد، تعداد قطرهای n ضلعی محدب کدام است؟

۵ (۲)

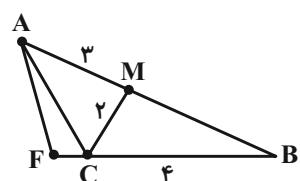
۲ (۱)

۱۴ (۴)

۹ (۳)

۲۴- در شکل زیر، در مثلث قائم‌الزاویه ABC ($\hat{A} = 90^\circ$)، نقاط M و N به ترتیب وسط پاره‌خط‌های BH و AH هستند.اگر $BH = 3CH$ باشد، نسبت AM به CN کدام است؟۱) $\frac{3}{2}$ ۲) $\frac{3}{4}$ ۳) $\sqrt{3}$ ۴) $2\sqrt{3}$ ۲۵- در شکل زیر اگر M وسط AB باشد و $AM = 6CM = 3BC = 2FC = 12$ باشد، طول AF چند است؟

۱)

۴ (۲)

۳/۵ (۳)

۳/۲ (۴)

۲۶- روی اضلاع مثلث متساوی‌الاضلاع $\triangle ABC$ ، نقاط M ، N و D را به نحوی انتخاب می‌کنیم که $\triangle MND$ یک مثلث متساوی‌الاضلاع

بوده و اضلاع این دو مثلث دو به دو برهم عمودند. اگر مساحت $\triangle ABC$ ۱۲ واحد باشد، مساحت $\triangle MND$ چند واحد است؟

۲ / ۸ (۲)

۴ / ۲ (۱)

۳ (۴)

۴ (۳)

۲۷- مساحت یک ذوزنقه متساوی‌الساقین ۶۰ واحد مربع است. اگر طول قاعده کوچک و ارتفاع ذوزنقه به ترتیب برابر ۱۰ و ۵ باشد،

طول قطر ذوزنقه کدام است؟

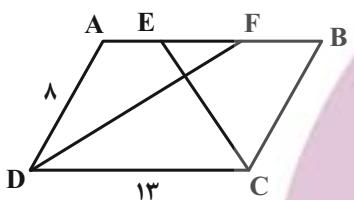
۱۳ (۲)

۱۲ (۱)

۱۶ (۴)

۱۵ (۳)

۲۸- در متوازی‌الاضلاع شکل زیر، اگر $CE = DF$ و EF نیمسازهای زوایای C و D باشند، اندازه EF کدام است؟

۳ (۲)

۲ (۱)

۵ (۴)

۴ (۳)

۲۹- در ذوزنقه متساوی‌الساقین $ABCD$ ، $AB=8$ و $CD=12$ دو قاعده ذوزنقه هستند و قطر BD نیمساز زاویه D است. طول

قطر BD چقدر است؟

 $6\sqrt{5}$ (۲) $10\sqrt{2}$ (۱) $4\sqrt{10}$ (۴)

۱۲ (۳)

۳۰- در یک ذوزنقه متساوی‌الساقین، طول قاعده‌ها ۲ و ۵ و طول هر ساق ۳ واحد است. اگر وسطهای دو قاعده و نقاط وسط قطرهای

این ذوزنقه را به‌طور متوالی به یکدیگر وصل کنیم، محیط چهارضلعی حاصل کدام است؟

۶ (۲)

۴ (۱)

۱۰ (۴)

۸ (۳)

۳۰ دقیقه

فیزیک (۱) - نکاه به گذشته

فیزیک (۱)

کار، انرژی و توان

فصل ۳

صفحه‌های ۵۳ تا ۸۲

۳۱- یک شهاب‌سنگ به جرم $1/5$ تن، با تندی $2 \frac{\text{km}}{\text{s}}$ در فضا در حال حرکت است. انرژی جنبشی این شهاب‌سنگ

چند مگاژول است؟

(۲) 6×10^3

(۱) 3×10^3

(۴) 6×10^9

(۳) 3×10^9

۳۲- اگر تندی گلوله B , 3 برابر تندی گلوله A و انرژی جنبشی گلوله A , 4 برابر انرژی جنبشی گلوله B باشد، جرم گلوله B چند برابر جرم

گلوله A است؟

(۲) $\frac{9}{4}$

(۱) $\frac{4}{9}$

(۴) $\frac{1}{36}$

(۳) 36

۳۳- در مسابقه بین یک اتومبیل اسباب‌بازی و یک موتور اسباب‌بازی، انرژی جنبشی اتومبیل نصف انرژی جنبشی موتور و جرم اتومبیل دو برابر

جرم موتور است. اگر اتومبیل تندی خود را به اندازه $2 \frac{\text{km}}{\text{h}}$ افزایش دهد، انرژی جنبشی اتومبیل و موتور با هم برابر می‌شوند. تندی اولیه

اتومبیل چند متر بر ثانیه است؟

(۲) $2\sqrt{2} + 2$

(۱) 2

(۴) $\sqrt{2} + 1$

(۳) $2\sqrt{2} + 1$

۳۴- در شکل زیر، جسمی تحت تاثیر نیروی $\vec{F}$ روی سطحی افقی در حال حرکت است. اگر زاویه بین نیروی $\vec{F}$ و خط عمود بر مسیر حرکت را

16° افزایش داده و همان بزرگی نیروی $\vec{F}$ را دو برابر کنیم، کار انجام شده توسط نیروی $\vec{F}$ بر روی جسم در یک جا به جایی یکسان، چند

برابر حالت قبل می‌شود؟ $(\cos 37^\circ = 0.8)$

(۲) $\frac{4}{3}$

(۱) $\frac{3}{4}$

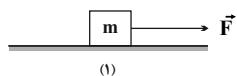
(۴) $\frac{8}{3}$

(۳) $\frac{3}{2}$

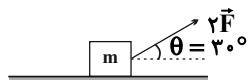
محل انجام محاسبات

۳۵- در کدام گزینه کار انجام شده توسط نیروی وارد بر جسم‌های شکل زیر، طی یک جایه‌جایی معین و یکسان، به درستی مقایسه شده است؟

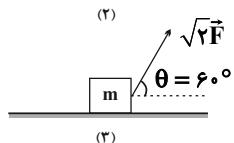
(در هر سه شکل، بردار جایه‌جایی در راستای افقی و به سمت راست است.)

$$W_1 = W_2 = W_3 \quad (1)$$

$$W_3 > W_2 > W_1 \quad (2)$$

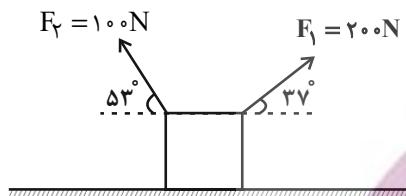

$$W_1 > W_2 > W_3 \quad (3)$$

$$W_2 > W_1 > W_3 \quad (4)$$

۳۶- مطابق شکل زیر، به یک جسم نیروهای $\vec{F}_1$ و $\vec{F}_2$ وارد شده و جسم روی سطح افقی بدون اصطکاکی به اندازه ۲۰ متر به سمت راست

جایه‌جا می‌شود. کار کل انجام شده روی جسم در این جایه‌جایی چند ژول است؟ ($\cos 37^\circ = 0.8$)

$$800 \quad (1)$$

$$2000 \quad (2)$$

$$4000 \quad (3)$$

$$4400 \quad (4)$$

۳۷- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم ۱kg از نقطه A تا نقطه B توسط نیروی $\vec{F}$ جایه‌جا می‌شود. اگر بزرگی نیروی اصطکاک در مقابل

حرکت جسم ۵N باشد، کار کل انجام شده در این جایه‌جایی چند ژول است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

$$40 \quad (1)$$

$$20 \quad (2)$$

$$80 \quad (3)$$

$$60 \quad (4)$$

۳۸- جسمی به جرم ۸kg مماس بر یک سطح افقی با تندي اوليه 7° پرتاب می‌شود. اگر پس از طی یک جایه‌جایی معین، تندي جسم 20°

در صد کاهش یابد و کار کل انجام شده روی جسم در این جایه‌جایی $36\text{kJ} / 0^\circ$ باشد، تندي اوليه جسم (v_0) چند متر بر ثانیه است؟

$$5\sqrt{10} \quad (2) \quad 10\sqrt{5} \quad (1)$$

$$5\sqrt{5} \quad (4) \quad 10\sqrt{10} \quad (3)$$

۳۹- جسمی با تندی $\frac{5}{s} \text{ m}$ در جهت مثبت محور x حرکت می‌کند و انرژی جنبشی آن $J = 25$ است. پس از مدتی این جسم تغییر جهت می‌دهد

و با تندی $\frac{10}{s} \text{ m}$ در خلاف جهت محور x حرکت می‌کند. کار نیروی خالص وارد بر جسم در این مدت چند ژول است؟

-۷۵ (۲)

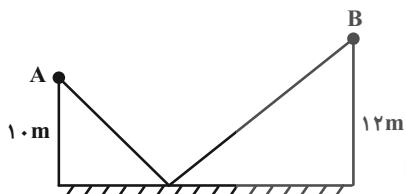
۷۵ (۱)

-۱۵۰ (۴)

۱۵۰ (۳)

۴۰- مطابق شکل زیر، انرژی پتانسیل گرانشی جسمی به جرم m در نقطه A برابر $J = 100$ و در نقطه B برابر $J = 120$ است. کار نیروی گرانشی

زمین بر روی این جسم در جایه‌جایی از A تا B ، چند ژول است؟

۲۰ (۱)

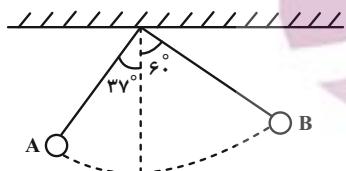
۲۲۰ (۲)

-۲۰ (۳)

-۲۲۰ (۴)

۴۱- گلوله آونگی به جرم 900 g داریم که از نقطه A به نقطه B می‌رود. اگر طول نخ آونگ 8 m باشد، در این مسیر کار نیروی وزن چند

$$\text{ژول است؟ } (\sin 37^\circ = 0.6, g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

۴۰ (۱)

۲۱/۶ (۲)

-۲۱/۶ (۳)

-۴۰ (۴)

۴۲- دو گلوله به جرم‌های m_A و $m_B = 2m_A$ ، از ارتفاع h نسبت به سطح زمین رها می‌شوند. اگر مقاومت هوای ناچیز باشد، انرژی جنبشی

گلوله B در لحظه رسیدن به سطح زمین، چند برابر انرژی جنبشی گلوله A در ارتفاع $\frac{h}{3}$ از سطح زمین است؟

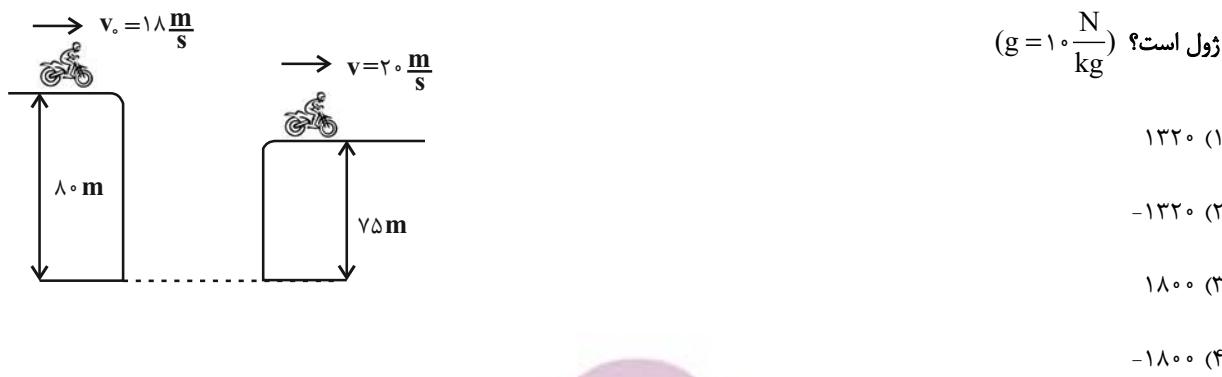
۲ (۲)

۱/۵ (۱)

۶ (۴)

۳ (۳)

۴۳- جرم موتورسواری با موتورش 150 kg است. اگر این موتورسوار پرشی مطابق شکل زیر انجام دهد، کار نیروهای مقاوم در طول حرکت چند

۴۴- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 4 kg را از ارتفاع h از سطح افقی، روی سطح شیبدار بدون اصطکاکی که با سطح افقی زاویه 53° می‌سازد، رها می‌کنیم. اگر تندی جسم در ارتفاع $\frac{h}{3}$ از سطح افقی برابر با $\frac{m}{s} 1$ باشد، انرژی پتانسیل گرانشی آن در لحظه رها شدن چند

ژول است؟ (سطح افقی را به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی در نظر بگیرید).

۴۵- جسمی از ارتفاع h نسبت به سطح زمین و از حال سکون رها می‌شود. با صرفنظر کردن از نیروی مقاومت هوا، اگر تندی جسم در ارتفاع

$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$ نسبت به زمین برابر با $\frac{m}{s} \frac{8}{3}$ باشد، تندی آن در ارتفاع $\frac{h}{4}$ (نسبت به زمین) چند متر بر ثانیه خواهد بود؟

۱۲ (۱)

۱۰ (۲)

۱۸ (۳)

۱۶ (۴)

۴۶- توپی به جرم 400 g از ارتفاع 9 m رها می‌شود. این توپ بعد از برخورد با زمین، 20 ° درصد انرژی جنبشی اش را از دست می‌دهد و تا

ارتفاع h' بالا می‌آید. با فرض این که اندازه مقاومت هوا در طول مسیر ثابت و برابر با N / s^5 باشد، h' چند متر است؟

۶/۳ (۱)

۵/۶ (۲)

۷/۲ (۳)

۷ (۴)

۴۷- اگر در یک ماشین، نسبت توان تلف شده به توان مفید برابر $\frac{1}{4}$ باشد، بازده این ماشین چند درصد است؟

۲۵ (۲)

۲۰ (۱)

۸۰ (۴)

۷۵ (۳)

۴۸- اتومبیلی به جرم 800 kg ، در یک جاده افقی و مستقیم در حال حرکت است. این اتومبیل برای سبقت گرفتن از یک کامیون در مدت $4s$ ،

تندی خود را از $v_2 = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ به $v_1 = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ می‌رساند. توان متوسط اتومبیل با نادیده گرفتن نیروهای تلفکننده انرژی، چند اسب بخار

(hp = 750 W) است؟

۴۰ (۲)

۵۰ (۱)

۶۰ (۴)

۳۰ (۳)

۴۹- توان مصرفی پمپ آبی 9 kW است. این پمپ در هر ثانیه، 12 لیتر آب ساکن را از ته چاهی به عمق 30 متر بالا می‌کشد. اگر بازده این

پمپ 80% درصد باشد، تندی خروج آب از دهانه لوله چند متر بر ثانیه است؟ ($\rho_{آب} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ و $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

 $10\sqrt{3}$ (۲)

(۱)

۲۰ (۴)

 $10\sqrt{6}$ (۳)

۵۰- توان ورودی کشنده‌ای W_{600} می‌باشد. این کشنده می‌تواند در مدت 10 ثانیه تندي 150 kg بار را از صفر به $6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ برساند. بازده این کشنده چند درصد است؟

۴۵ (۲)

۵۵ (۱)

۱۵ (۴)

۸۵ (۳)

۲۰ دقیقه

شیمی (۱) - نگاه به گذشته

شیمی (۱)

ردهای گازها در زندگی

(از ابتدای فصل تا انتهای اثر

گلخانه‌ای)

صفحه‌های ۴۷ تا ۶۹

۵۱- کدام گزینه نادرست است؟

۱) در نخستین لایه هواکره با افزایش ارتفاع به ازای هر کیلومتر، دما در حدود 6°C افت می‌کند.

۲) رطوبت هوا در لایه استراتوسفر متغیر بوده و میانگین بخار آب در این لایه، حدود یک درصد است.

۳) هواکره را می‌توان منبع غنی برای تهیه گازهای نیتروژن، اکسیژن و آرگون دانست.

۴) بررسی‌های دانشمندان نشان می‌دهد که از دویست میلیون سال پیش تاکنون، نسبت گازهای سازنده هواکره تقریباً ثابت مانده است.

۵۲- با توجه به شکل زیر، کدام گزینه درست است؟

۱) با کاهش دما از -100°C به -200°C به ترتیب گازهای اکسیژن، آرگون و نیتروژن به مایع تبدیل می‌شوند.

۲) با گذر از حالت‌های (۱) و (۲)، عنصری که در حالت (۳) هنوز به حالت مایع وجود دارد، کمتر از ۱ درصد گازهای هوای پاک و خشک را

تشکیل می‌دهد.

۳) از گاز خارج شده در حالت (۲) برای خنک کردن قطعات الکترونیکی در دستگاههای تصویربرداری مانند MRI استفاده می‌شود.

۴) با استفاده از این فرایند به راحتی می‌توان اکسیژن با خلوص 100% درصد تهیه کرد.

۵۳- کدام گزینه نادرست است؟

۱) انرژی شیمیایی مولکول‌ها سبب می‌شود تا پیوسته آن‌ها در حال جنبش باشند و در سرتاسر هواکره توزیع شوند.

۲) میان مقدار گاز کربن دی‌اکسید هواکره و میانگین جهانی دمای سطح زمین رابطه مستقیم وجود دارد.

۳) در میان سیاره‌های سامانه خورشیدی، تنها زمین، دارای اتمسفر قابل زیستن است.

۴) اگر دمای هوا در سطح زمین $+22^{\circ}\text{C}$ درجه سلسیوس باشد، در ارتفاع ۵۰۰۰ متری، دما -8°C درجه سلسیوس خواهد بود.

۵۴- کدام گزینه درست است؟

- ۱) مقدار هلیم در هوای مایع ناچیز است؛ بنابراین هلیم را تنها می‌توان از تقطیر جزء به جزء گاز طبیعی بدست آورد.
- ۲) درصد جرمی مخلوط گاز طبیعی هلیم است و مقدار آن در میدان‌های گازی گوناگون متفاوت است.
- ۳) سبک‌ترین گاز نجیب در جدول تناوبی، هلیم است که بی‌رنگ و بی‌بو می‌باشد و برای خنک کردن قطعات الکترونیکی در دستگاه‌های تصویربرداری استفاده می‌شود.
- ۴) آرایش الکترونی لایه ظرفیت گازی که در کپسول غواصی استفاده می‌شود، همانند سایر عناصر هم گروه خود به صورت هشت‌تایی است.

۵۵- عبارت کدام گزینه درست است؟(نمادهای M و X فرضی هستند).

- ۱) در مولکول فسفر تری‌کلرید، نسبت جفت الکترون‌های پیوندی به جفت الکترون‌های ناپیوندی، برابر $\frac{3}{10}$ است.
- ۲) در ترکیب مولکولی MO_2 با رعایت قاعده هشت‌تایی، M متعلق به گروه پانزدهم جدول تناوبی است.
- ۳) در CH_2O همه اتم‌ها از قاعده هشت‌تایی پیروی می‌کنند.
- ۴) اگر در مولکول XO_3 ، الکترون ظرفیتی وجود داشته باشد، X می‌تواند کلر باشد.

۵۶- کدام‌یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- ۱) مجموع الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی هر مولکول برابر با مجموع الکترون‌های لایه ظرفیت اتم‌های سازنده آن مولکول است.
- ۲) در فرمول مولکولی، اغلب، اتمی که سمت چپ نوشته می‌شود اتم مرکزی است.
- ۳) گونه $AsBr_3$ ، آرسنیک تری‌برمید نام دارد و تعداد جفت الکترون‌های ناپیوندی آن، ۴ برابر این مقدار در مولکول کربن مونوکسید است.
- ۴) گونه‌های دی‌نیتروژن مونوکسید و کربن دی‌سولفید دارای شمار الکترون‌های پیوندی یکسانی هستند.

۵۷- کدام‌یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- ۱) بار الکتریکی کاتیون در ترکیب Sc_2O_3 برابر اختلاف تعداد اتم‌های عنصرها در ترکیب دی‌نیتروژن پنتاکسید است.
- ۲) ترکیب گوگرد دی‌اکسید مانند ترکیب آهن (III) اکسید حاصل انتقال الکترون میان اتم‌هاست.
- ۳) نسبت شمار کل اتم‌ها به شمار عنصرها در ترکیب فسفر تری‌کلرید برابر ۲ است.
- ۴) مجموع شمار اتم‌ها در تترافسفر هگزاکسید دو برابر مجموع شمار اتم‌ها در دی‌نیتروژن تری‌اکسید است.

۵۸- اگر در مولکول XY_3 نافلزهای X و Y به ترتیب به آرایش الکترونی گازهای نجیب آرگون و نئون رسیده باشند، کدام گزینه نادرست است؟ (X و Y در یک گروه جدول دوره‌ای نیستند.)

۱) اتم‌های X و Y به ترتیب در گروههای ۱۵ و ۱۶ جدول دوره‌ای قرار دارند.

۲) مجموع تعداد الکترون‌ها در ساختار الکترون - نقطه‌ای عناصر مولکول XY_3 برابر عدد اتمی عنصر دوره چهارم و گروه ۸ جدول دوره‌ای است.

۳) تعداد الکترون‌های آخرین زیرلایه عنصر X یک واحد کمتر از تعداد الکترون‌های ظرفیت دومین عضو عناصر دسته d است.

۴) در ساختار الکترون - نقطه‌ای OY_2 نسبت تعداد جفت‌الکترون‌های پیوندی به تعداد الکترون‌های ناپیوندی برابر $\frac{1}{8}$ است.

۵۹- کدام مطلب زیر در مورد کربن مونوکسید و کربن دی‌اکسید به نادرستی بیان شده است؟

۱) گاز سمی و کشنده کربن دی‌اکسید برخلاف گاز کربن مونوکسید، در سوختن گاز شهری با رنگ شعله زرد تولید می‌شود.

۲) کربن دی‌اکسید یکی از فراورده‌های حاصل از سوختن زغال سنگ است.

۳) از جمله فراورده‌های سوختن کامل و ناقص گاز متان به ترتیب می‌توان به کربن دی‌اکسید و کربن مونوکسید اشاره کرد.

۴) در هر دو ساختار کربن دی‌اکسید و کربن مونوکسید اتم‌ها در یک راستا قرار دارند.

۶۰- کدام گزینه نادرست است؟

۱) یکی از کاربردهای آرگون ایجاد محیط بی‌اثر هنگام جوشکاری است.

۲) میل ترکیبی هموگلوبین خون با گاز کربن مونوکسید، بیشتر از گاز اکسیژن است.

۳) برخی کشاورزان آهک را به عنوان اکسید نافلزی برای افزایش بهره‌وری در کشاورزی به خاک می‌افزایند.

۴) کربن مونوکسید دارای چگالی کمتری از هوا بوده و قابلیت انتشار آن در محیط بسیار زیاد است.

شیمی (۱)- سوالات آشنا

۶۱- همه عبارت‌های زیر درست‌اند، به جز ...

۱) برخی اکسیدهای فلزی و نافلزی وجود دارند که با آب واکنش نمی‌دهند، به همین علت اکسید اسیدی یا بازی نیستند.

۲) از کلسیم اکسید برای کنترل میزان اسیدی بودن آب دریاچه‌ها استفاده می‌شود.

۳) از واکنش اکسید اغلب فلزها با آب، محلولی تولید می‌شود که کاغذ pH را قرمز رنگ می‌کند.

۴) مرجان‌ها با افزایش مقدار کربن دی‌اکسید محلول در آب از بین می‌روند.

۶۲- معادله نمادی یک واکنش شیمیایی، کدام دو مورد زیر را مشخص نمی‌کند؟

ب) حالت فیزیکی مواد

آ) ترتیب مخلوط کردن واکنش‌دهنده‌ها

ت) نکته‌های اینمی واکنش

پ) گرمای دادن به واکنش‌دهنده‌ها

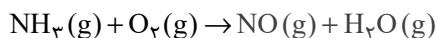
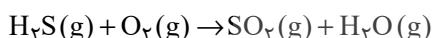
(۴) (آ) و (ت)

(۳) (پ) و (ت)

(۲) (ب) و (پ)

(۱) (آ) و (ب)

۶۳- پس از موازنۀ معادله واکنش‌های زیر، تفاوت مجموع ضریب‌های استوکیومتری مواد در آن‌ها، کدام است؟

۱۰ (۴)

۸ (۳)

۵ (۲)

۳ (۱)

۶۴- با توجه به واکنش (I) $\text{aHNO}_3(\text{aq}) + \text{aCu}(\text{s}) \rightarrow \text{bCu}(\text{NO}_3)_2(\text{aq}) + \text{cNO}(\text{g}) + \text{cH}_2\text{O}(\text{l})$ ، پس از موازنۀ کامل چند مورد از

عبارت‌های زیر درست است؟

آ) نسبت ضریب استوکیومتری $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ به ضریب استوکیومتری H_2O در واکنش فوق برابر $\frac{4}{3}$ است.

ب) بیش‌ترین ضریب استوکیومتری در بین فراورده‌های واکنش مربوط به گونه $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ می‌باشد.

پ) مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها از مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش‌دهنده‌ها ۲ واحد کم‌تر است.

ت) شمار اتم‌های شرکت‌کننده در واکنش در دو طرف معادله متفاوت است.

۱ (۴)

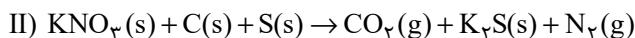
۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۶۵- در واکنش‌های زیر، پس از موازنۀ، اگر ضریب استوکیومتری فراورده‌ای از واکنش (I) با بزرگ‌ترین ضریب را a و ضریب استوکیومتری

واکنش‌دهنده‌ای از واکنش (II) با بزرگ‌ترین ضریب را b در نظر بگیریم، $a + b$ برابر چند است؟

۱۳ (۴)

۶ (۳)

۱۲ (۲)

۱۰ (۱)

۶۶- در کدام گزینه، منابع تولید برق نام برده شده، به ترتیب از راست به چپ، دارای کمترین و بیشترین ردپای کربن دی اکسید، به ازای تولید

مقدار برق یکسان می باشند؟

۲) انرژی خورشید - زغال سنگ

۱) انرژی خورشید - نفت خام

۴) باد - زغال سنگ

۳) باد - نفت خام

۶۷- عبارت کدام گزینه نادرست است؟

۱) با افزایش میزان کربن دی اکسید هواکره، تغییرات دما در شباهه روز کمتر خواهد شد.

۲) در سده اخیر، میانگین مقدار کربن دی اکسید در هواکره و مساحت برف در نیم کره شمالی افزایش یافته است.

۳) شواهد نشان می دهد که فصل بهار در نیم کره شمالی زمین، نسبت به ۵۰ سال گذشته در حدود یک هفته زودتر آغاز می شود.

۴) در اثر سوختن سوختهای فسیلی، آلاینده هایی مانند CO_2 , CO , SO_2 , NO_2 و C_xH_y وارد هواکره می شود.

۶۸- کدام گزینه در رابطه با پرتوهای خورشیدی تابیده شده به زمین و پرتوهای بازتاب شده از آن، درست است؟

۱) همه این پرتوها توسط زمین یا هواکره جذب می شوند.

۲) بخشی از پرتوهای فروسرخ بازتابیده شده توسط زمین، توسط گازهای گلخانه ای مجدداً به زمین بازگردانده می شوند.

۳) طول موج پرتوهای تابیده شده خورشید از طول موج پرتوهای باز تابیده شده توسط زمین، بلندتر است.

۴) پرتوهای تابیده شده توسط خورشید باعث شده اند که میانگین دمای زمین به 18°C کاهش نیابد.

۶۹- چه تعداد از عبارت های زیر، جمله داده شده را به درستی تکمیل می کنند؟

«در گاز خروجی از اگزوز خودروهای...»

آ) اکسیدهای نافلزی یافت می شود.

ب) مولکولی با سه جفت الکترون پیوندی یافت می شود.

پ) گازی خارج می شود که در تولید سولفوریک اسید به کار می رود.

ت) مولکول های فاقد الکترون ناپیوندی یافت می شود.

۱)

۲)

۳)

۴)

۷۰- براساس جدول زیر، چنانچه متوسط برق مصرفی ماهانه برای خانواده ای ۶۰۰ کیلووات ساعت باشد، در صورت جایگزینی زغال سنگ به جای

انرژی حاصل از گرمای زمین به عنوان منبع تأمین کننده برق، میزان افزایش گاز کربن دی اکسید تولید شده در یک ماه چند کیلوگرم است؟

نوع سوخت فسیلی	کیلوگرم CO_2 کیلووات ساعت
زغال سنگ	۰/۹
گرمای زمین	۰/۰۳

۲۶۱) ۴

۵۲۲) ۳

۵۴۰) ۲

۶۴۸) ۱

دقيقة ۳۰

- حسابان (۱)
جبر و معادله
(کل فصل ۱)

صفحه‌های ۱ تا ۳۶

حسابان (۱) - نگاه به آینده

۷۱- محیط مستطیلی ۴۲ سانتی‌متر و مساحت آن ۳۸ سانتی‌متر مربع است. اندازه قطر مستطیل کدام است؟

$$\sqrt{360} \quad (۲)$$

۱۹ (۱)

$$\sqrt{365} \quad (۴)$$

 $\sqrt{362} \quad (۳)$ ۷۲- تعداد جواب‌های $x+1)^2 = 3x+1$ کدام است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

۴) صفر

۳ (۳)

۷۳- مجموع جواب‌های معادله $|x+1| = |2x+4|$ کدام است؟

$$-\frac{11}{3} \quad (۲)$$

 $-\frac{5}{3} \quad (۱)$

$$\frac{14}{3} \quad (۴)$$

 $-\frac{14}{3} \quad (۳)$

۷۴- مجموع مضارب طبیعی دو رقمی عدد ۳ کدام است؟

۱۶۵۰ (۲)

۱۵۵۵ (۱)

۱۶۶۵ (۴)

۱۶۶۰ (۳)

۷۵- حاصل ضرب ریشه‌های حقیقی معادله $x^2 + 2x + 1 = \sqrt{2x^2 + 4x + 10}$ کدام است؟

-۴ (۲)

-۳ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۷۶- کمترین مقدار سهمی $y = -(k-2)x^2 - kx + \frac{1}{4}$ برابر صفر است. مجموعه مقادیر k کدام است؟

{-۲} (۲)

{۱} (۱)

{-۲, ۱} (۴)

{\emptyset} (۳)

محل انجام محاسبات

-۷۷- اگر مجموعه جواب نامعادله $|x - 1| \leq x + 5$ باشد، حاصل ab کدام است؟

۶ (۲)

-۶ (۱)

۸ (۴)

-۸ (۳)

-۷۸- با توجه به مفهوم قدرمطلق، کدام گزینه نادرست است؟

۲) اگر $a < 0$ ، آنگاه $|a| + a = 0$ ۱) اگر $a \geq 0$ ، آنگاه $|a| - a = 0$ ۴) اگر $a < 0$ ، آنگاه $|a| + a < 0$ ۳) اگر $a \geq 0$ ، آنگاه $|a| - a = 0$

-۷۹- دو نقطه $(1, 3)$ و $(3, -1)$ مفروض‌اند. معادله عمودمنصف AB کدام است؟

y = -x (۲)

y = -x + ۲ (۱)

y = x (۴)

y = x - ۲ (۳)

۰- ۸- بیشترین فاصله نقطه $(1, 2)$ از خط به معادله $mx + 3y = m$ کدام است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

۴) صفر

۳ (۳)

حسابان (۱)- سوالات آشنا

-۸۱- مجموع ریشه‌های معادله $x^3 - ax + (a - 2) = 0$ برابر با ۳ است. حاصل ضرب ریشه‌های آن کدام است؟

۳ (۲)

-۳ (۱)

۱ (۴)

-۱ (۳)

-۸۲- اگر α و β ریشه‌های معادله $x^3 + 4x^2 + 3\alpha^2\beta^2 - 1 = 0$ باشند، حاصل $\alpha^3 + 4\alpha^2 + \beta + 3\alpha^2\beta^2$ کدام است؟

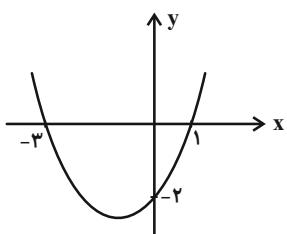
-۱ (۲)

-۷ (۱)

۱ (۴)

۷ (۳)

محل انجام محاسبات

۸۳- با توجه به نمودار سهمی شکل زیر، کمترین مقدار آن کدام است؟

$$\frac{-8}{3}$$

$$-4$$

$$\frac{-10}{3}$$

$$-3$$

$$\sqrt{x+1} - \sqrt{x+4} = 1 \text{ چند جواب دارد؟}$$

$$2$$

$$1$$

۴) جواب ندارد.

$$3$$

۸۵- قدرمطلق تفاضل جواب‌های معادله $2x^2 + x + 4\sqrt{2x^2 + x} = 5$ کدام است؟

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{5}{3}$$

$$1$$

$$\frac{3}{2}$$

۸۶- اگر $-2 < x < 0$ باشد، حاصل $|x| - \sqrt{x^2}$ کدام است؟

$$2 - 2x$$

$$1$$

$$-2$$

$$2x - 2$$

۸۷- مساحت ناحیه محدود به نمودارهای دو تابع $f(x) = 2x - 1$ و $g(x) = |x| - |x|$ و محور y کدام است؟

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{6}$$

$$1$$

$$\frac{1}{2}$$

۸۸- خط $6x + 8y + 1 = 0$ بر دایره‌ای به مرکز $(-1, 1)$ مماس است. مساحت دایره کدام است؟

$$\frac{\pi}{100}$$

$$\frac{\pi}{2}$$

$$\frac{\pi}{40}$$

$$\frac{\pi}{50}$$

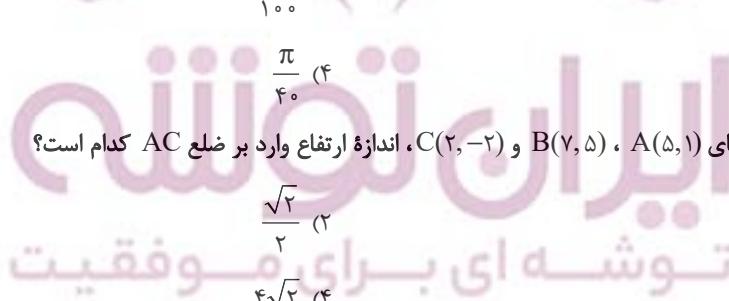
۸۹- در مثلث ABC با رأس‌های A(۱, ۱)، B(۷, ۵) و C(۲, -۲)، اندازه ارتفاع وارد بر ضلع AC کدام است؟

$$\frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$4\sqrt{2}$$

$$\sqrt{2}$$

$$2\sqrt{2}$$

۹۰- نامعادله $\left| \frac{x}{2} + 1 \right| < \frac{1}{3}$ را به صورت $A < 3x + 1 < B$ تبدیل می‌کنیم. در این صورت $A + B$ کدام است؟

$$4$$

$$-4$$

$$-10$$

$$10$$

۱۵ دقیقه

هندرسه (۲) - نگاه به آینده

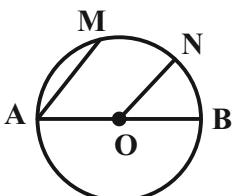
هندرسه (۲)

دایره

(تا پایان حالت‌های دو دایره)

(نسبت به هم)

صفحه‌های ۹ تا ۲۰

۹۱- در شکل زیر، نقطه O مرکز دایره و $AM \parallel ON$ است. اندازه کمان MNB چند برابر اندازه کمان NB است؟

۱/۵ (۱)

۲ (۲)

۲/۵ (۳)

۳ (۴)

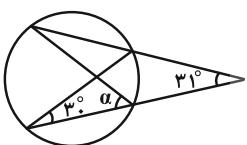
۹۲- در دایره‌ای با شعاع ۱۸، طول وتری که عمودمنصف یکی از شعاع‌های دایره باشد، چند برابر $\sqrt{3}$ است؟

۱۶ (۲)

۱۸ (۱)

۹ (۴)

۱۲ (۳)

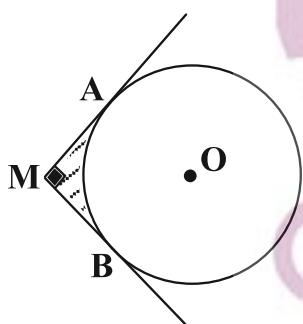
۹۳- در شکل زیر مقدار α کدام است؟

۶۱° (۲)

۶۲° (۱)

۳۲° (۴)

۶۰° (۳)

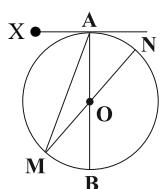
۹۴- مطابق شکل، MA و MB به ترتیب در نقاط A و B بر دایره (O, R) مماس‌اند. مساحت قسمت هاشورخورده کدام است؟ ($\hat{M} = 90^\circ$)

$R^2(1 - \frac{\pi}{4})$ (۱)

$2R^2(1 - \frac{\pi}{4})$ (۲)

$R^2(1 - \frac{\pi}{8})$ (۳)

$2R^2(1 - \frac{\pi}{8})$ (۴)

۹۵- در شکل زیر، AB و MN قطرهای دایره‌ای به مرکز O هستند. اگر AX در نقطه A مماس بر دایره و $\widehat{BN} = 5\widehat{AN}$ باشد، اندازه زاویه XAM کدام است؟

۷۵° (۲)

۸۰° (۱)

۵۰° (۴)

۶۰° (۳)

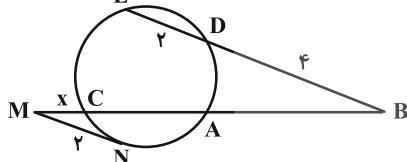
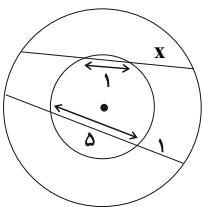
محل انجام محاسبات

۹۶- در شکل زیر با توجه به اندازه‌های مشخص شده، مقدار x کدام است؟

(۱)

 $\frac{3}{2}$ (۲)

۱ (۳)

 $\frac{1}{2}$ (۴)

۹۷- در شکل زیر $AB = AC$ و MN بر دایره مماس است. مقدار x کدام است؟

 $2 - \sqrt{3}$ (۱) $\sqrt{7} - \sqrt{3}$ (۲) $3 - \sqrt{3}$ (۳) $2\sqrt{2} - \sqrt{3}$ (۴)

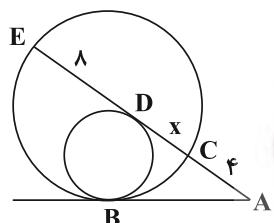
۹۸- مساحت ناحیه محصور بین دو دایره هم مرکز برابر 16π است. طول وتری از دایره بزرگتر که بر دایره کوچکتر مماس باشد، کدام است؟

۴ $\sqrt{2}$ (۱)۸ $\sqrt{2}$ (۴)

۸ (۳)

۹۹- در شکل زیر، دو دایره در نقطه B مماس درون‌اند. اگر مماس رسم شده بر دایره کوچک‌تر در نقطه D، دایره بزرگ‌تر را در نقاط C و E و مماس

رسم شده در نقطه B را در نقطه A قطع کند، آن‌گاه طول CD کدام است؟ ($DE = 8$ و $AC = 4$)

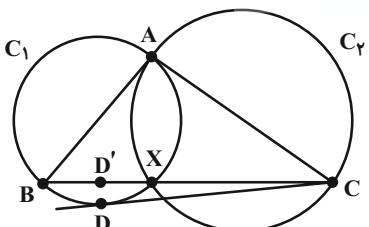
۲ (۱)

۳ (۲)

۴ (۳)

۵ (۴)

۱۰۰- قطرهای AB و AC به ترتیب به دوایر C_1 و C_2 مماس هستند و CD مماس بر C_1 می‌باشد. اگر $B = 40^\circ$ و $CD = CD'$ باشد، اندازه

زاویه $D'DA$ چقدر است؟

 20° (۱) 15° (۳)

۱۵ دقیقه

فیزیک (۲) - نگاه به آینده

فیزیک (۲)

الکتریسیته ساکن

(از ابتدای فصل تا انتهای

میدان الکتریکی در داخل
رساناهای

صفحه‌های ۱ تا ۳۲

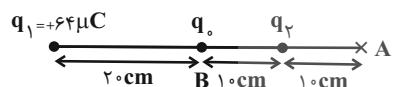
۱۰- بار الکتریکی جسمی q_1 است. اگر این جسم تعداد 12×10^{12} الکترون از دست دهد، اندازه بار الکتریکی آن پنج برابرشده و علامت بار آن نیز تغییر می‌کند. q_1 چند میکروکولون بوده است؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19} C$)

۰ / ۳۲ (۲)

۰ / ۱۶ (۱)

-۰ / ۱۶ (۴)

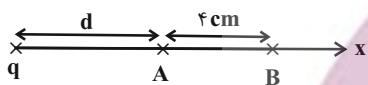
-۰ / ۳۲ (۳)

۱۰- در شکل زیر، نیروی الکتریکی برایند وارد بر بار q_1 در نقطه B، صفر است. اگر بار q_1 را به نقطه A برد و ۲۵ درصد از بار q_1 را برداشته وبه بار q_2 اضافه کنیم، بزرگی میدان الکتریکی خالص ناشی از دو بار q_1 و q_2 در نقطه A چند واحد SI خواهد شد؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2})$$

۳ × ۱۰^۷ (۲)۳ / ۱۵ × ۱۰^۷ (۱)۱۰^۷ (۴)۳ / ۱۵ × ۱۰^۶ (۳)۱۰- در شکل زیر، هنگامی که از نقطه A به نقطه B می‌رویم، اندازه میدان الکتریکی ناشی از بار نقطه‌ای q به اندازه ۳۶ درصد کاهش می‌یابد.

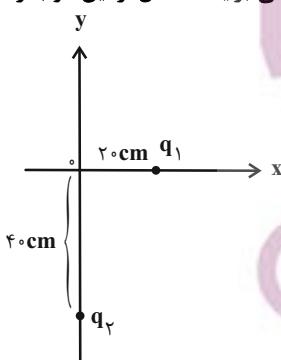
چند سانتی‌متر است؟

۱۶ (۲)

 $\frac{81}{16}$ (۱)

۶ (۴)

 $\frac{64}{9}$ (۳)۱۰- مطابق شکل زیر، دو بار الکتریکی نقطه‌ای q_1 و q_2 بر روی محورهای x و y قرار دارند و میدان الکتریکی برایند حاصل از این دو بار درمبدأ مختصات O در SI به صورت $\vec{E}_O = E\vec{i} - 2E\vec{j}$ است. نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ کدام است؟ $\frac{1}{8}$ (۱)

-۸ (۲)

۸ (۳)

 $-\frac{1}{8}$ (۴)

ایران توشه

تموشہ از برایام موفقیت

۱۰- کدامیک از عبارات زیر درباره خطوط میدان الکتریکی در الکتریسیته ساکن، نادرست است؟

(۱) بردار میدان در هر نقطه، مماس بر خط میدان الکتریکی در آن نقطه است.

(۲) هر جا خطوط میدان الکتریکی متراکم‌تر باشند، بزرگی میدان الکتریکی بیشتر است.

(۳) خطوط میدان الکتریکی یکدیگر را قطع نمی‌کنند.

(۴) خطوط میدان الکتریکی با سطح رسانا موازی هستند.

۱۰۶- در نزدیکی سطح زمین، میدان الکتریکی یکنواختی با بزرگی $\frac{N}{C} = ۱۵^{\circ}$ و جهت رو به پایین وجود دارد. اگر الکترونی تحت تأثیر این میدان، روبه بالا جابه جا شود، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو نقطه ای که الکترون بین آنها جابه جا شده است، چند کیلوولت 50.0m می باشد؟ (e = $۱/۶ \times 10^{-۱۹}\text{C}$)

۷۵ (۲)

۲۵ (۱)

۱۵۰ (۴)

۱۷۵ (۳)

۱۰۷- اختلاف پتانسیل الکتریکی پایانه های باتری یک خودرو، برابر با ۱۲V است. اگر بار الکتریکی $C = ۵.0$ از پایانه مثبت تا پایانه منفی باتری جابه جا شود، انرژی پتانسیل الکتریکی آن چند ژول تغییر می کند؟

-۶۰۰ (۲)

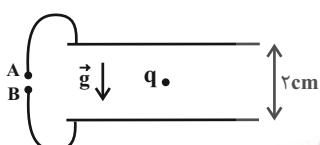
۶۰۰ (۱)

-۳۰۰ (۴)

۳۰۰ (۳)

۱۰۸- مطابق شکل، ذره ای با بار الکتریکی $C = ۱.۰ \times 10^{-۴}$ و جرم 8.0g در یک میدان الکتریکی یکنواخت، میان صفحات افقی و رسانا، معلق است.

اگر فاصله بین صفحات 2cm باشد، اختلاف پتانسیل باتری ... ولت می باشد و پایانه A، به قطب ... باتری متصل است. ($g = ۱.۰ \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

(۱) ۲۰۰، منفی

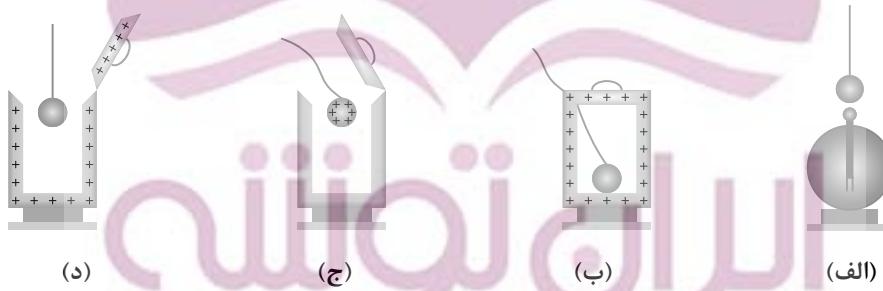
(۲) ۲۰۰، مثبت

(۳) ۲۰، منفی

(۴) ۲۰، مثبت

۱۰۹- در شکل زیر، مراحل انجام آزمایش چگونگی توزیع بارهای الکتریکی در اجسام رسانا به صورت نامرتب نشان داده شده است. در کدام گزینه

ترتیب این شکل ها از راست به چپ به درستی مشخص شده است؟

(۱) د-ب-ج-الف

(۲) الف-ب-ج-د

(۳) ج-ب-د-الف

(۴) ج-الف-ب-د

(۵)

(ج)

(ب)

(الف)

۱۱۰- سطح فلزی بزرگ بارداری را در نظر بگیرید که بار الکتریکی در سطح آن و دور از لبه ها به طور یکنواخت توزیع شده است. اگر چگالی بار

روی این سطح $C = ۴ \times 10^{-۶} \frac{\text{C}}{\text{m}^۲}$ باشد، در بخشی از این سطح به شکل مربع و با ضلع 1cm ، چند میکروکولون بار قرار گرفته است؟

 4×10^{-۱} (۲)

۴ (۱)

 4×10^{-۴} (۴) 4×10^{-۲} (۳)

۲۰ دقیقه

شیمی (۲)

قدر هدایای زمینی را بدانیم
 (از ابتدای فصل تا انتهای جریان)
 فلز بین محیط زیست و جامعه)
 صفحه‌های ۱ تا ۲۹

شیمی (۲) - نکاه به آینده

۱۱۱- کدام گزینه نادرست است؟

۱) منابع شیمیایی در سرتاسر جهان، به صورت غیریکنواخت توزیع شده‌اند.

۲) همه مواد طبیعی و ساختگی از کره زمین به دست می‌آیند.

۳) پیشرفت صنعت الکترونیک بر اجزایی مبتنی است که از موادی به نام نیمه‌رساناهای ساخته می‌شوند.

۴) شیمی‌دان‌ها دریافتند که گرما دادن به مواد و افزودن آن‌ها به یکدیگر همواره سبب تغییر و بهبود خواص می‌شود.

۱۱۲- کدام گزینه نادرست است؟

۱) گسترش صنعت خودرو، مدیون شناخت و دسترسی به فولاد است.

۲) در سال ۲۰۱۵ به تقریب ۷ میلیارد تن فلز در جهان استخراج و مصرف شده است.

۳) گازهای نجیب عناصری هستند که واکنش‌پذیری چندانی ندارند و اغلب در لایه ظرفیت خود ۸ الکترون دارند.

۴) رسانایی الکتریکی کم، چکش‌خواری و اشتراک گذاشتن الکترون از ویژگی‌های مشترک عناصر سیلیسیم و ژرمانیم است.

۱۱۳- کدام موارد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟آ) عنصر با نماد فرضی X_{۳۵} در مقایسه با عنصرهای هم دوره قبل از خود، شعاع اتمی بزرگتری دارد.

ب) در دوره سوم جدول تناوبی، شب تغییرات شعاع اتمی عنصرهای فلزی، بیشتر از شب تغییرات شعاع اتمی عنصرهای نافلزی است.

پ) واکنش‌پذیری هالوژن‌ها همانند عنصرهای گروه ۱ جدول تناوبی، با افزایش عدد اتمی، افزایش می‌یابد.

ت) در عنصرهای دوره سوم جدول تناوبی، اختلاف عدد اتمی واکنش‌پذیرترین فلز با واکنش‌پذیرترین نافلز برابر ۷ است.

(۱) (آ)، (ب) و (پ)

(۱) (آ) و (ب)

(۲) (ب) و (پ)

(۲) (آ)، (پ) و (ت)

۱۱۴- با توجه به نمودار داده شده، کدام گزینه نادرست است؟

۱) به طور کلی، اختلاف شعاع اتمی دو عنصر متولی، از چپ به راست کاهش می‌یابد.

۲) در یک دوره با افزایش عدد اتمی، نیروی جاذبه‌ای که هسته اتمها به الکترون‌های ظرفیت وارد می‌کنند، افزایش می‌یابد.

۳) شمار عنصرهایی که در این دوره، در واکنش با دیگر اتم‌ها الکtron از دست می‌دهند،

برابر با شمار عنصرهایی است که در واکنش با دیگر اتم‌ها می‌توانند الکترون به اشتراک بگذارند.

۴) اختلاف شعاع اتمی کوچکترین و بزرگ‌ترین اتم در این نمودار، کوچکتر از شعاع اتمی همه عناصر این دوره است.

۱۱۵-اگر آرایش الکترونی یون‌های A^- , B^{2+} , C^{2-} , D^{3+} به ترتیب به $3d^1$, $3p^6$, $3d^6$, $4p^6$ ختم شوند، کدام گزینه نادرست است؟

(نماد عناصر فرضی است).

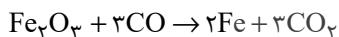
۱) خصلت نافلزی عنصر C نسبت به عنصر B بیشتر است.

۲) شمار الکترون‌های ظرفیتی عنصر D برابر شمار الکترون‌های ظرفیتی نخستین فلز واسطه است.

۳) شعاع اتمی عنصر D نسبت به عنصر C کمتر است.

۴) عنصر A نافلزی است که در دمای اتاق به آرامی با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

۱۱۶-آهن (III) اکسید به عنوان رنگ قرمز در نقاشی به کار می‌رود. از واکنش ۱۰ کیلوگرم از این ماده با گاز کربن مونوکسید طبق معادله زیر،

۵۴ (۲)

۴۴ (۱)

۷۴ (۴)

۶۴ (۳)

۱۱۷-از تجزیه ۲۰ گرم کلسیم کربنات با بازده ۸۰ درصد، چند گرم ماده جامد در ظرف واکنش بر جای می‌ماند؟ (C = 12, O = 16, Ca = 40 : g/mol⁻¹)

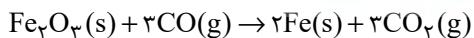
۷/۰۴ (۲)

۸/۹۶ (۱)

۱۲/۹۶ (۴)

۶/۴۸ (۳)

۱۱۸-برای تولید ۵/۶ تن آهن خالص از سنگ معدن Fe_3O_4 با خلوص ۵۰٪، مطابق واکنش زیر، چند تن از این سنگ معدن لازم است؟ (بازده درصدی واکنش تولید آهن را ۸۰٪ در نظر بگیرید؛ $Fe = 56, O = 16, C = 12 : g/mol^{-1}$)

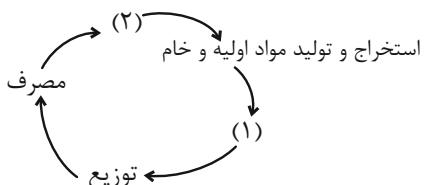
۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

۴۰ (۴)

۳۰ (۳)

۱۱۹- موارد (۱) و (۲) به ترتیب از راست به چه کدام هستند؟

(۱) فراوری- بازیافت

(۲) تولید- دفع

(۳) فراوری- دفع

(۴) تولید- بازیافت

۱۲۰- بازیافت فلزها (از جمله آهن)، چند مورد از موارد زیر را کاهش می‌دهد؟

* سرعت از بین رفتن گونه‌های زیستی

* ردپای کربن دی‌اکسید

* روند توسعه پایدار کشور

* سرعت گرمایش جهانی

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

شیمی (۲)- سوالات آشنا

۱۲۱- کدام گزینه جملات زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) گسترش فناوری به میزان ..... مواد مناسب وابسته است.

ب) برای همزدن چای از قاشقی استفاده می‌کنند که از ... ساخته شده است.

۲) دسترسی به- فولاد زنگ نزن

۱) درک خواص- فولاد زنگ نزن

۴) دسترسی به- خاک چینی

۳) درک خواص- خاک چینی

۱۲۲- کدام مورد درباره جدول تنایوی درست است؟

۱) در یک گروه، از بالا به پایین، خصلت فلزی افزایش می‌یابد.

۲) فلزهای گروه اول بر اثر ضربه خرد می‌شوند و تغییر شکل می‌دهند.

۳) در هر گروه از جدول همواره فلز، نافلز و شبه فلز وجود دارد.

۴) در هر دوره، از چپ به راست با افزایش عدد اتمی، خصلت فلزی افزایش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

۱۲۳- کدام مقایسه درست است؟ (مقایسه‌ها در شرایط یکسان هستند.)

(۱) رسانایی الکتریکی: $_{11}\text{Na} > _{16}\text{S} > _{14}\text{Si}$

(۲) خصلت فلزی: $_{12}\text{Mg} > _{20}\text{Ca} > _{38}\text{Sr}$

(۳) خصلت نافلزی: $_{9}\text{F} > _{8}\text{O} > _{7}\text{N}$

(۴) تمایل به از دست دادن الکترون: $_{13}\text{Al} > _{12}\text{Mg} > _{11}\text{Na}$

۱۲۴- عبارت کدام گزینه درست است؟

(۱) همه فلزهای دسته d در طبیعت فقط به شکل ترکیب‌های یونی یافت می‌شوند.

(۲) رنگ زیبای سنگ‌هایی مانند یاقوت، زمرد و ...، نشانی از وجود برخی ترکیب‌های فلزهای واسطه در آن‌ها است.

(۳) آهن در طبیعت فقط به صورت اکسیدهایی با فرمول‌های Fe_3O_4 و FeO یافت می‌شود.

(۴) آرایش الکترونی یون پایدار هیچ‌کدام از عنصرهای « $_{21}\text{Sc}$ ، $_{20}\text{Zn}$ ، $_{23}\text{V}$ و $_{24}\text{Cr}$ » شبیه گازهای نجیب نیست.

۱۲۵- چند مورد از موارد زیر از ویژگی‌های طلا است؟

* استفاده در تولید لامپ جلوی چراغ خودروها

* بازتاب زیاد پرتوهای خورشیدی

* ساخت رشته سیم‌های بسیار نازک

* واکنش با گازهای موجود در هوا کرده

* واکنش ندادن با مواد موجود در بدن انسان

* رسانایی الکتریکی پایین در دماهای گوناگون

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۱۲۶- کدام موارد زیر درست‌اند؟

(آ) اغلب عنصرها در طبیعت به شکل ترکیب یافت می‌شوند.

(ب) در میان فلزهای تنها طلا به شکل کلوخه‌ها یا رگه‌های زرد لابه‌لای خاک یافت می‌شود.

(پ) آلومینیم فلزی است که در سطح جهان بیشترین مصرف سالانه را در بین صنایع گوناگون دارد.

(ت) فلز آهن، اغلب در طبیعت به شکل سولفید یافت می‌شود.

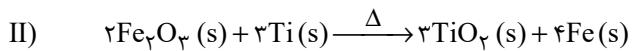
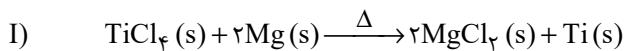
۴ (پ) و (ت)

۳ (آ) و (ت)

۲ (ب) و (پ)

۱ (آ) و (ب)

۱۲۷- با توجه به واکنش‌های زیر، کدام ترتیب برای واکنش‌پذیری فلزات داده شده درست است؟

III) واکنش نمی‌دهند

IV) واکنش نمی‌دهند

$$Mg > Na > Fe > Ti > Ag \quad (۲)$$

$$Na > Mg > Ti > Fe > Ag \quad (۱)$$

$$Mg < Na < Fe < Ti < Ag \quad (۴)$$

$$Na < Mg < Ti < Fe < Ag \quad (۳)$$

۱۲۸- عبارت همه گزینه‌ها درست‌اند؛ به جز ...

۱) همه فلزات همانند آهن و مس در طبیعت تنها به شکل سنگ معدن یافت می‌شوند.

۲) از واکنش آهن (III) کلرید با سدیم هیدروکسید، رسوب قرمز قهوه‌ای آهن (III) هیدروکسید تشکیل می‌شود.

۳) در فولاد مبارکه همانند همه شرکت‌های فولاد جهان، برای استخراج آهن از کربن استفاده می‌شود.

۴) هرچه یک فلز فعال‌تر باشد، میل بیشتری به ایجاد ترکیب دارد و استخراج آن دشوارتر است.

۱۲۹- عبارت کدام گزینه نادرست است؟

۱) کلسیم در مقایسه با منیزیم در واکنش با نافلزها، آسان‌تر به کاتیون M^{2+} تبدیل می‌شود.

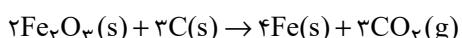
۲) دلیل وجود تنوع رنگ در سنگ‌های قیمتی نظیر یاقوت و زمرد، وجود ترکیب‌های فلزات دسته d در آنها است.

۳) استخراج سدیم نسبت به پتاسیم در شرایط ساده‌تری صورت می‌گیرد.

۴) در شرکت‌های فولاد، برای استخراج آهن از گوگرد استفاده می‌شود.

۱۳۰- در شرکت فولاد مبارکه اصفهان، برای استخراج آهن از ۲۵۰ کیلوگرم سنگ معدن آن استفاده می‌شود. اگر جرم آهن تولید شده برابر ۸۴ کیلوگرم و

بازده درصدی واکنش ۸۰٪ باشد، درصد خلوص سنگ معدن آهن کدام است؟ ($Fe = 56, O = 16: g.mol^{-1}$)

۷۵ (۲)

۶۰ (۱)

۸۰ (۴)

۸۵ (۳)

دفترچه سؤال

آزمون تئوری و تحقیق اخلاق

(دوره دهم)

۳۱ مرداد

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجانزاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد گریمی، فرزاد شیرمحمدی
حروفچینی و صفحه‌آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحهٔ شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

۲۵۱- ابیات زیر سازنده یک حکایت کوتاه‌اند، اما ترتیب آن‌ها به هم ریخته است. اگر ابیات را به شکل درست خود درآوریم، کدام بیت در جایگاه چهارم قرار

می‌گیرد؟

الف) کیک چون ماجرا پشه شنفت / زیر لب خنده‌ای زد آن‌گه گفت

ب) تو چنانی و من چنین ز چه روی؟ / تو طربناک و من غمین ز چه روی؟

ج) ای پسر رو خموش باش چو کیک / تا نخواندت کسی، مزن لبیک

د) من به هنگام کار خاموشم / بسته‌لب پای تابه‌سر گوشم

ه) ای عجب من بدین سیه‌رختی / تو بدان فرهی و خوشبختی

و) آن شنیدم که گفت پشه به کیک / بامدادان پس از سلام علیک

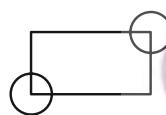
۴ د

۳ ج

۲ ب

۱) الف

۲۵۲- نمودار زیر، ارتباط کدام دسته‌ها را نشان می‌دهد؟

ایران تو شه

وشه‌ای برای موفقیت

۱) گوشواره‌ها - النگوها - طلاها

۲) مثلث‌های قائم‌الزاویه - مثلث‌های متساوی‌الاضلاع - مثلث‌ها

۳) سرماخوردگی‌ها - تب‌ها - بیماری‌ها

۴) نوشابه‌ها - آب‌ها - نوشیدنی‌ها

۲۵۳- رابطه ساختاری بین دو واژه کدام گزینه متفاوت است؟

۲) پرستنده - پرستار

۱) بینا - دیدنی

۴) رونده - رفتار

۳) گویا - گفتنی

* در سه سؤال بعدی با استدلالی درست تعیین کنید کدام گزینه متن را بهتر ادامه می‌دهد.

- ۲۵۴ آن منتقدین ادبی معتقد به مفهوم «آرکی تایپ» که نخستین بار کارل گوستاو یونگ و مکتب مردم‌شناسی تطبیقی دانشگاه شیکاگو آن را مطرح کردند، ضمن مطرح کردن مباحثی از قبیل آنیما و آنیموس، سایه، نقاب، مادر کبیر، پیرمرد خردمند، آب، خورشید، دایره، اعداد و ... به کندوکاو تأثیر آن چه از ضمیر ناخودآگاه جمعی به ضمیر ناخودآگاه خالق اثر آن راه یافته است می‌پردازند و اثر ادبی را با آن تحلیل و نقد و بررسی می‌کنند. رنگ‌ها که در زندگی انسان تأثیر شگرف و جایگاه ویژه‌ای دارند و در برخی از تمدن‌های کهن، هر کدام نماد مفاهیمی خاص بوده‌اند، مثلاً بعضی رنگ‌ها، نشاط‌انگیز و آرام‌بخش و برخی دیگر مایه سرزنشی و برانگیزند بوده‌اند، ... .

۱) از آنجا که در فرهنگ‌های مختلف، نماد مفاهیمی متفاوت‌اند، شایستگی اتکا در بحث‌های آرکی تایپ ادبی را ندارند.

۲) در بحث‌های ادبی ضمیر ناخودآگاه جمعی، جایگاه در خور ندارند چرا که به ابزارهای جسمی در ک آدمی وابسته‌اند.

۳) علی‌رغم آن که در ضمیر ناخودآگاه هنرمنداند، تا پیش از ظهور مفهوم آرکی تایپ، در خلق آثار ادبی بررسی نشده بودند.

۴) ارتباط عمیقی با ضمیر ناخودآگاه جمعی یافته‌اند و در نقدهای ادبی متکی بر مفهوم آرکی تایپ می‌توان به آن‌ها اشاره کرد.

- ۲۵۵ منظور از «جهانی‌های معنایی»، قواعدی هستند که ساختار واژگان را در همه زبان‌ها تعیین می‌کنند. در نگاه نخست، سخن‌گفتن از جهانی‌های معنایی ممکن است عجیب نظر برسد: هر کس که به مطالعه یک زبان خارجی پرداخته باشد می‌داند که واژه‌های دو زبان تا چه حد ممکن است متفاوت باشند. برخی از مفاهیم که در یک زبان با واژه‌ای ساده بیان می‌شوند، ممکن است در زبانی دیگر نیاز به یک جمله داشته باشند. مثلاً در زبان فارسی واژه‌انگلیسی commuter را معمولاً با یک جمله بیان می‌کنیم: «کسی که هر شب برای استراحت به حومه شهر می‌رود و روزها برای کار به شهر برمی‌گردد.» و یا در زبان انگلیسی بعید به نظر می‌رسد واژه‌ای معادل «ناز» با همه سایر روش‌های معنایی آن در زبان فارسی وجود داشته باشد.

ولی ...

۱) توجه بیش از اندازه به تفاوت‌های معنایی و کاربردی واژه‌ها، باعث دوری اهالی زبان‌های متفاوت از یکدیگر می‌شود.

۲) علی‌رغم وجود این تفاوت‌ها، اکثر زبان‌ها در حوزه‌های بنیادین از قواعد جهانی پیروی می‌کنند.

۳) نمی‌توان زبان‌های مختلف را در طبقه‌بندی‌های مشخص دارای ویژگی‌های مشابه صرفی و نحوی دانست.

۴) کلمه‌هایی هم هست که بین همه زبان‌ها مشترک است، علی‌رغم آن که تلفظ‌های این واژه‌ها متفاوت است.

- ۲۵۶ ابونصر فراهی در کتاب نصاب‌التبیان خود، فقط هشت حرف یعنی «ث، ح، ص، ض، ط، ظ، ع، ق» را عربی شمرده است. البته درستی این گفته‌ها یقینی نیست، اما جالب توجه است که «ذ» را صرفاً حرف عربی قرار نداده و قطعاً زیر را برای تفرقه میان «د» و «ذ» درج کرده است:

در زبان فارسی فرقی میان دال و ذال / بشنو این راه و فصاحت را بدین منوال دان

آن‌که ماقبلش بود با حرف عله ساکنی / همچو بود و باذ و بید و فاذ، آن را «ذال» خوان

آنکه ماقبلش بود بی حرف عله ساکنی / همچو مرد و درد و زرد و برد، آن را «dal» خوان

بر این اساس، معلوم است که ...

۱) علم به وجود حروف عله مربوط به دوران متأخر است و در دوران قدیم تمایزی میان آن و دیگر حروف نبوده است.

۲) کلماتی نظیر «بیهوده» و «آورده» از آغاز با «د» نوشته شده‌اند نه «ذ»، چرا که «د» حرف انتهایی این واژه‌ها نیست.

۳) آن کلمات زبان فارسی که به حرف «د» ختم می‌شوند، در واقع همگی به «ذ» ختم می‌شده‌اند و امروزه تغییر داشته‌اند.

۴) حروف «و، ا، ئ» از حروف عله‌اند. فراهی تمیز بین «د» و «ذ» را در ادبیات فارسی، از شروط فصاحت دانسته است.

۲۵۷ - کدام گزینه با عبارت «هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد» هم مفهوم نیست؟

۲) جای آینه سر بخاری، جای کفش دم در

۱) جایه‌جا کنعبد و جایه‌جا کنستین

۴) روی هر خری می‌شه پالون گذاشت

۳) خر رُ تو تالار نمی‌برن

* در سه پرسش بعدی اگر «الف» بزرگ‌تر از «ب» بود گزینه «۱» و اگر «ب» بزرگ‌تر از «الف» بود گزینه «۲» را انتخاب کنید. اگر دو داده مساوی بودند، گزینه «۳» پاسخ است و اگر امکان مقایسه بین «الف» و «ب» وجود نداشت، گزینه «۴».

۲۵۸ - دو سال پیش سن علی سه برابر مجموع سن میلاد و داریوش بود. دو سال بعد سن علی هشت برابر اختلاف سن میلاد و داریوش خواهد شد. می‌دانیم اعداد سن داریوش و میلاد اعداد طبیعی یک‌رقمی هستند و میلاد بزرگ‌تر از داریوش است.

الف) اختلاف سن علی و میلاد

ب) اختلاف سن میلاد و داریوش

۲۵۹ - با طنابی با طول ثابت، «یک مستطیل غیرمربع» و «یک مربع» ساخته‌ایم.

الف) مساحت مستطیل

ب) مساحت مربع

۲۶۰ - علی و محمود کاری را در ۱۲ ساعت، محمود و حسن همان کار را در ۱۶ ساعت و حسن به تنها یی آن کار را در ۲۴ ساعت انجام می‌دهد.

الف) مدت زمان موردنیاز محمود برای انجام آن کار، به تنها یی

ب) مدت زمان موردنیاز علی برای انجام آن کار، به تنها یی

* باید یک عدد طبیعی چهار رقمی را حدس بزنیم. می‌دانیم این چهار رقم متفاوت‌اند و عده‌های ۵ و ۷ در بین آن‌ها نیستند. بر این اساس به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۶۱ - اگر رسم‌های دهگان و صدگان هشت واحد و رسم‌های صدگان و هزارگان دو واحد اختلاف داشته باشند و عدد مضرب پنج باشد، چند عدد ممکن

است پاسخ باشند؟

۲) دو عدد

۱) یک عدد

۴) چنین عددی ممکن نیست.

۳) سه عدد

- ۲۶۲- اگر حاصل ضرب رقم‌های یکان و هزارگان، شش برابر حاصل ضرب رقم‌های دهگان و صدگان باشد، کدام گزینه درباره این عدد حتماً درست است؟

۱) عدهای ۲ و ۴ هر دو قطعاً در این عدد هستند.
۲) دست کم یکی از عدهای صفر و یک قطعاً در این عدد هست.

۳) با فرض‌های ارائه شده، عددی ساخته نمی‌شود.
۴) وجود حداقل یکی از عدهای ۳ و ۶ الزامی است.

- ۲۶۳- اگر بدانیم هیچ‌یک از ارقام عدد، ۱ و ۸ نیست ولی صفر و چهار قطعاً در عدد هست و عدد بر ۹ بخشیدن است، دو عدد بزرگتر ارقام این عدد، چند واحد اختلاف دارند؟

- ۲۶۴- در یک ساعت عقربه‌ای بیست و چهار ساعته، زاویه کوچک‌تر بین دو عقربه ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار در ساعت 20° چند درجه است؟ دقیقه کنید عقربه دقیقه‌شمار در هر ساعت، یک دور کامل در صفحه می‌چرخد.

- ۲۶۵- یکی از وسایل «گوشی، روپوش، خودکار، دفتر، کتاب» نو نیست و همان تنها دروغگوی جمع است. گوشی می‌گوید «روپوش» کهنه

است، روپوش می‌گوید «خودکار» نو است، خودکار می‌گوید «دفتر» نو است، کتاب و دفتر هم می‌گویند «کتاب» نو است. وسیله دروغگو

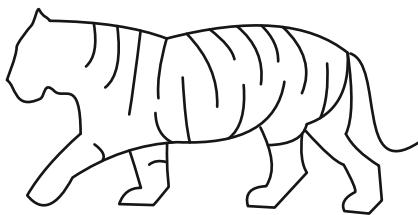
کدام است؟

۱) گوشی
۲) روپوش

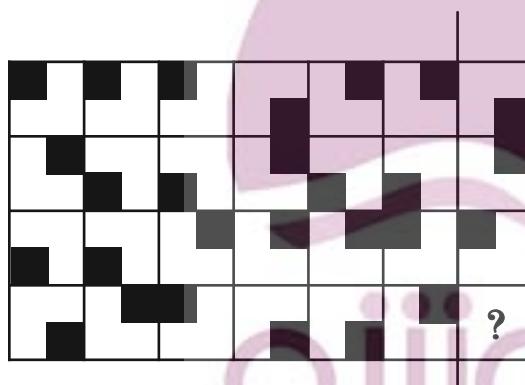
۳) خودکار
۴) دفتر

- ۲۶۶ - کدام گزینه بخشی از تصویر زیر نیست؟

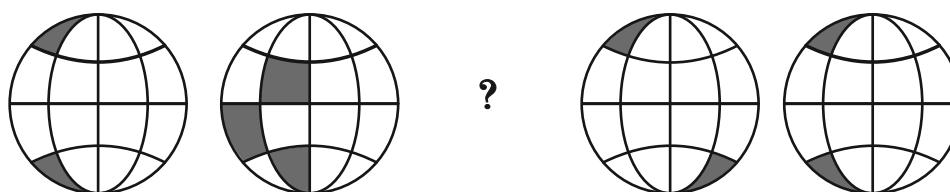
* در دو پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

- ۲۶۷ -

ایران تویی
توشه‌ای برای موفقیت

?

(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

۲۶۹- در کدگذاری زیر، کدام گزینه به جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

D	Bi	D	Ai	B	i	D	?	D	

BD (۲)

BAi (۱)

ADi (۴)

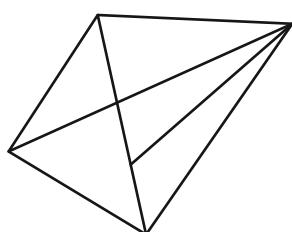
Ai (۳)

ایران توپی

توشه‌ای برای موفقیت

۲۷۰- در شکل زیر چند مثلث هست؟

(۱)

1۰ (۲)

1۱ (۳)

1۲ (۴)

منابع مناسب هوش و استعداد

۱۴۵ دم

